

Zpráva o činnosti vlastivědného muzea v Dobrušce za rok 2018

1. Výzkum – „Paměť města“

Přehled jednotlivých oblastí dlouhodobého programu „Paměť města a jeho okolí“:

Smyslem toho výzkumného programu je získávat a v muzeu pro budoucnost uchovávat co nejširší spektrum informací o životě obyvatel města Dobrušky a jejích spádových obcí.

1. *Paměť písma (archiválie, psané vzpomínky, kroniky apod.).* Ze soukromého archivu byly digitalizovány různé písemnosti z pozůstalosti Václava Vaněčka a Jana Domašínského. Pro badatele tak byl zpřístupněn historicky cenný materiál dokumentující podstatné aspekty každodennosti života na Dobrušsku od 18. do 20. století.
2. *Paměť slova (výpovědi pamětníků - záznam na diktafon).* Fond záznamů vzpomínek pamětníků byl v roce 2018 rozšířen o tři záznamy vzpomínek pamětníků.
3. *Paměť fotografie (darování nebo poskytnutí fotografií k digitálnímu záznamu).* Občané průběžně poskytovali fotografie, které doplňovaly stávající fond dokumentující široké spektrum aspektů života obyvatel našeho regionu.
4. *Paměť filmu (staré amatérské filmové záznamy).* V roce 2018 žádný starý filmový záznam nepříbyl.
5. *Paměť lidí (psané vzpomínky a životopisné medailonky významných regionálních osobností).* Všechny životopisy významných dobušských osobností jsou zpracovány v programu Clavius, jsou přehledné a operativně dostupné. Regionální databáze v muzeu vytvořených životopisných medailonků obsahuje již 186 záznamů o osobnostech

dobrušské historie, které se snažíme neustále doplňovat. S tím nám pomáhají hlavně příbuzní dotčených osobností a další pamětníci.

2. Sbírky

Trvalá pozornost je v muzeu věnována práci se sbírkami. V roce 2018 byl prohlédnut sbírkový fond obrazů a kreseb. Při této příležitosti došlo k doplnění a opravení informací v evidenčních kartách v programu Demus u cca 500 položek. Zvláštní zřetel jsme věnovali tvorbě Věry Jičínské. Řada jejích obrazů by si v dohledné budoucnosti zasloužila restaurátorský zásah, který by umožnil prezentování těchto mistrovských děl v nejlepších galeriích České republiky a otevřel by další prostor pro propagaci Dobrušky jako města s hlubokou kulturní tradicí, která si váží odkazu svých osobností. Tomuto restaurátorskému zásahu by měla předcházet instalace kvalitních závěsných roštů do depozitáře obrazů.

V rámci spolupráce s Národní galerií v Praze jsme po schválení radou města Dobrušky zapůjčili z našich sbírek jedenáct děl od Věry Jičínské a jedno od Františka Kupky na mimořádně prestižní výstavu *Bonjour, Monsieur Gauguin, Čeští umělci v Bretani*, konanou v Paláci Kinských v Praze v termínu od 15. listopadu 2018 do 18. března 2019.

Sbírkový fond muzea se v roce 2018 rozrostl o 41 nových přírůstkových čísel (49 kusů) získaných vlastním sběrem. Sbírkový fond muzea tak čítá celkem 7375 přírůstkových čísel.

Digitalizované fotografie, filmové záznamy i písemnosti jsou kromě CD ROM a DVD ukládány i na externí disky, čímž je zabezpečeno jejich dlouhodobé uchování. Při digitalizaci historických dokumentů velmi úspěšně spolupracujeme se Státním okresním archivem v Rychnově nad Kněžnou.

3. Muzejní knihovna

Odborná knihovna muzea slouží všem zájemcům o historii, zvláště pak o historii regionální. V roce 2018 zde bylo registrováno 192 čtenářů, kteří si vypůjčili 51 knih. Další desítky knih byly zapůjčeny prezenčně badatelům. Do knihovny přibylo 38 knih, z toho 2 muzeum koupilo a 36 získalo darem. Celkem je v muzejní knihovně 7421 knih. Podstatnou část výpůjček tvoří regionální kroniky a odborná regionální historická literatura, která slouží hlavně zájemcům z řad studentů středních a vysokých škol.

Badatelům zejména z řad universitních studentů jsou poskytovány konzultace i všechny potřebné archivní materiály včetně studijní literatury.

4. Prezentace

Nové expozice

Ve spolupráci s VGHMÚŘ Dobruška byla dokončena a 23. května slavnostně otevřena nová expozice věnovaná historii vojenské geografie v prvním poschodí Rýdlovy vily.

Výstavy

Synagoga:

- *Lidé moře* (22. května – 8. července) – výstava metalurgické malby od Ladislava Vlny
- *Codex Gigas* (17. července – 2. září) – výstava makety největší rukopisné knihy světa
- *Malá vzpomínka na velkého vědce – geologa Josefa Sekyru* (4. – 9. září)
- *Hrátky z látky* (29. září – 7. října) – tradiční výstava patchworku

Rýdlova vila:

- *Šikovné ruce* (29. – 30. září) – výstava ručních prací

Přednášky ke stému výročí vzniku samostatného státu

Synagoga:

- *Legionáři z Dobrušky a okolí v bojích za samostatnou republiku* (24. dubna), přednáška Mgr. Vladimíra Svatoně
- *CODEX GIGAS* (21. srpna), beseda s tvůrcem makety knihařským mistrem Jiřím Foglem o její výrobě a stoletých snahách o navrácení originálů do Prahy
- *Nepравý převrat dne 5. října 1918 v Dobrušce* (11. října), přednáška Mgr. Jiřího Macha ve spolupráci s Romanou Šotolovou a Alenou Moravcovou

Cestopisné přednášky osobností o exotických zemích

Malý sál Společenského centra-Kina 70 (pořádáno ve spolupráci s městskou knihovnou):

- *Pamír* (6. února), přednáška etnologa a horolezce Mgr. Libora Duška Ph.D.

- *Vietnam – Kambodža – Thajsko (5. dubna), přednáška Mgr. Jana Linhart*
- *Zambie (15. listopadu), přednáška Ing. Petry Svatoňové*

Koncerty

Synagoga:

- *Koncert k 95. výročí narození a 65. výročí úmrtí Radima Drejsla pořádaný ve spolupráci s Dobrušskou klasikou (15. dubna)*
- *Čechy krásné, Čechy mé, koncert ženského pěveckého sboru Vlasta (4. června)*
- *Ach, synku, synku, koncert Ženského pěveckého sboru Vlasta (28. října)*
- *Muzeum umožnilo konání 15 koncertů Základní umělecké školy v Dobrušce*
- *Již tradiční a mimořádně úspěšný Vánoční koncert amatérského zpěváka a muzikanta Zdeňka Svědika s dcerou Gabrielou (27. prosince)*

Kulturní dům:

- *Muzeum organizovalo koncert písničkáře Vojty Kid'áka Tomáško (13. května)*

Dvorek u domku F. L. Věka:

- *Muzeum organizovalo koncert folkového písničkáře Miroslava Palečka (3. června)*

Mimořádné a tradiční akce

Na Šubertově náměstí muzeum organizačně zajišťovalo 28. října slavnost jubilejní lípy svobody se slavnostními fanfárami Dobrušského žesťového sdružení, s písněmi dobrušských Vlast a s projevem starosty města a historika Josefa Ptáčka.

Ve školní jídelně SODEXHO ZŠ Františka Kupky se 9. prosince uskutečnil místními obyvateli již řadu let oblíbený *vánoční jarmark* s prezentací lidových a uměleckých řemesel.

Prezentace v médiích a periodících

Akce muzea i samotné město Dobruška byly propagovány prostřednictvím dobrušského televizního vysílání. Velmi úspěšně se dařila spolupráce s Českým rozhlasem Hradec Králové, kde byla odvysílána celá řada reportáží o činnosti muzea.

Dařila se i spolupráce s Orlickým týdeníkem, kde vyšla řada propagačních článků k akcím organizovaným muzeem. Dva propagační články o Dobrušce a jejím muzeu vyšly po vzájemné spolupráci s redakcí v časopisu *Téma* (8/18 a 40/18). V rámci spolupráce s IC v Dobrušce jsme mimo jiné připravili upoutávku na židovské památky v Dobrušce do časopisu *Tim*.

Prezentace na internetu

V průběhu celého roku byla věnována zvýšená pozornost vyhledávání zastaralých, neúplných či matoucích informací o muzejních expozicích na propagačních webech a následně jsme vyžadovali jejich aktualizace a opravy. Podařila se nám také řada aktualizací a oprav na webu města Dobrušky. Akce muzea byly pravidelně propagovány na tematických webových stránkách. Na stránkách Společného století jsme tak např. publikovali sedm a na Kudy z nudy třináct nových muzejních akcí. Muzeum navíc spustilo vlastní facebookovou prezentaci.

Klub seniorů

Programy pro seniory připravované ve spolupráci se sborem Církve bratrské v Bystrém probíhají v pravidelný čas každé pondělí od ledna do dubna a od listopadu do prosince, vždy v 15 hodin ve Spolkovém domě – Rýdlově vile.

Jarní programy:

- 8. ledna – Dobrušské osmičky (Jiří Mach)
- 15. ledna – Lidové léčitelství (Vladimír Svatoň)
- 22. ledna – Dobrušské sochy (Jiří Mach)
- 29. ledna – Nepál (Milíč Světlík)
- 5. února – Ptáci zahrad a parků (Pavel Světlík, ředitel sdružení A Rocha)
- 12. února – Jeruzalém (Vladimír Svatoň)
- 19. února – Beseda se starostou (Ing. Petr Lžíčář)
- 26. února – Švýcarsko (Bronislav Kaleta)
- 5. března – Afghánistán (Bohumil Vašíček)
- 12. března – Zeleň v Dobrušce (Romana Bartošová, Miloš Votroubek)
- 19. března – Z ptačího světa (Vojtěch Volf)
- 26. března – Velikonoční setkání (Tomáš Cvejn)
- 9. dubna – O vojenském zeměpisu (Luděk Broušek)
- 16. dubna – Švýcarsko (Bronislav Kaleta)
- 23. dubna – Nový Zéland (Dana Pohlová)

Podzimní programy:

- 5. listopadu – Úvodní setkání (Tomáš Cvejn)
- 12. listopadu – Nepravý převrat 5. 10. 1918 (Jiří Mach)
- 19. listopadu – Vzpomínka na Panamu (Vladimír Svatoň)
- 26. listopadu – Beseda o generálu Štanderovi (Pavel Štěpán)
- 3. prosince – Beseda o knize „Dobruška – příběh města“ (Jiří Mach)
- 10. prosince – Film „Jan Výrava“ a F. A. Šubert (Jiří Mach)
- 17. prosince – Vánoce (Tomáš Cvejn)

5. Publikační činnost

Vyšla a slavnostně pokřtěna byla publikace „Dobruška – příběh města“. Bylo vydáno druhé číslo *Dobrušského vlastivědného almanachu*. V Revue art 2/18 (čtvrtletníku o současném umění) vedoucí muzea Mgr. Vladimír Svatoň publikoval dva propagační články Po stopách Františka Kupky v Dobrušce a okolí a Vlastivědné muzeum v Dobrušce.

6. Hospodaření

expozice	návštěvnost	vstupné	kulturní pořady	návštěvnost	vstupné	prodej a nájemné	příjem
radniční věž	3389		3x cestovatelské přednášky Kino 70	224	5873,00	pronájem kluboven Rýdlova vila	12560,00
vojenská geografie	652		1x koncert u domku F. L. Věka	47	2350,00	publikace Příběh města Dobruška	76146
muzeum	1503		1x koncert v kulturním domě	22	2860,00	prodej ostatních suvenýrů	70433
doměk . F. L. Věka	5778		3x kulturní pořady v synagoze	121	3250,00		
			4x koncerty v synagoze	300	15210,00		
součet	11322	355673	součet	714	28126	součet	71928

Stálé expozice muzea navštívilo v roce 2018 celkem 11322 platících návštěvníků, což je o 3199 více než v roce 2017, z toho domek F. L. Věka 5778 (nárůst o 1301), radniční věž 3389 (nárůst o 737), muzeum 1503 (nárůst o 509) a novou expozici vojenské geografie, ale pouze 652. Za vstupné do expozic bylo vybráno 355 673 Kč, tedy o 123 523 Kč více než v roce 2017.

V synagoze se uskutečnilo sedm kulturních pořadů včetně čtyř koncertů. Shlédlo je 421 zájemců, kteří zaplatili za vstupné 18 460 Kč. Na muzeum byla delegována organizace 1 koncertu v kulturním domě, navštíveného 22 lidmi a s vybraným vstupným 2860 Kč, a 1 koncertu u domku F. L. Věka s 47 posluchači a vybraným vstupným 2350 Kč. Při třech cestovatelských přednáškách ve Společenském centru Kina 70 bylo od 224 návštěvníků vybráno dobrovolné vstupné ve výši 5873 Kč. Z uvedených čísel je zřejmé, že se jednalo o velmi úspěšný rok s rekordní návštěvností a tržbami.

Výtěžek pronájmu kluboven v Rýdlově vile činil 12560 Kč.

Za suvenýry se utržilo celkem 146 579 Kč, z toho 76146 činil příjem za publikace Dobruška – příběh města.

